

Plenum

Torsdag 14.10.2021 kl. 16.00—21.13

2.1. Muntlig fråga om priset på el och bränslen (Veikko Vallin saf)

Muntligt spörsmål MFT 173/2021 rd

Muntlig frågestund

Andre vice talman Juho Eerola: Ledamot Vallin.

Debatt

16.01 Veikko Vallin ps: Arvoisa puhemies! Sähkön ja polttoaineiden hinnat ovat nousseet valtavasti. Ministeri Harakka sanoi keväällä, että litra ysivitosta maksoi saman kuin hallituskauden alussa ja se tulee maksamaan saman tämän hallituskauden lopussa. Huh-huh, mitä muunneltua totuutta. Oletteko vielä samaa mieltä? Ysivitosen keskihinta on jo yli 1,8 euroa litralta. Vuosi sitten se oli alle 1,3 euroa. 20 000 kilometriä vuodessa työmatkajaan ajava maksaa nyt yli 600 euroa enemmän. Tämä on kaikki pois muusta, kuten ihmisten ruokapöydistä. En ehdi tässä puheenvuorossa edes aloittamaan sähkön hintakriisistä.

Arvoisa hallitus, mitä aiotte tehdä tälle tilanteelle? Perussuomalaiset esittävät pikaisia toimia polttoaineiden ja sähkön hintojen laskemiseksi. Sopiiko se teille?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ministeri Harakka — onkin virkamiesaition puolella, jahas.

16.02 Liikenne- ja viestintäministeri Timo Harakka (vastauspuheenvuoro): Vanhasta tottumuksesta, arvoisa puhemies. [Naurua] — Kiitos tästä tärkeästä kysymyksestä. Me autoilijat seuraamme jatkuvasti polttoaineen hintaa. Ilta-Sanomat kertoi, että Helsingissä 95-bensan hinta on ylittänyt kipurajan 1,80 — Ilta-Sanomat kertoi tämän 2. syyskuuta 2012. Tämä kertoo vain siitä, että kymmenen vuoden hintahaarukan arvioiminen on käytännössä mahdotonta, muun muassa sen takia, että nyt vuoden sisällä raakaöljyn hinta on maailmanmarkkinoilla kaksinkertaistunut ja saattaa nousta siitä eteenkinpäin.

Nyt jos puhutaan niin, että ei irroteta sitaatteja asiayhteyksistään, niin tarkoitin sitä, että tämän hallituksen toimet tulevat tuskin havaittavasti ohjelman toteutuessa vaikuttamaan kymmenen vuoden päästä fossiilisten polttoaineiden hintoihin, mutta nyt Euroopan unionin tiukentuneet ympäristövaatimukset ja sitten lisäksi nyt ilmeisesti kohoava maailmanmarkkinahinta tulevat vaikuttamaan. [Eduskunnasta: Mitä te teette?]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Nyt pyydän niitä edustajia, jotka haluavat tästä aiheesta esittää lisää kysymyksiä, ilmoittautumaan painamalla sitä V-painiketta ja nousemalla seisomaan. — Ensimmäisen kysymyksen esittänyt edustaja Vallin jatkaa.

Punkt i protokollet PR 117/2021 rd

16.04 **Veikko Vallin ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ei kuulosta siltä, että... [Puhuja aloittaa puheenvuoron mikrofonin ollessa suljettuna]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Nyt ei kuulosta mitään, kun ei ole mikrofoni päällä. [Naurua]

Arvoisa puhemies! Ei kuulosta siltä, että hintoihin olisi tulossa helpotusta hallituksen toimesta. EU:n väliaikaiset energia-almut eivät suomalaista tule koskemaan, vaan jälleen suomalainen maksaa, jotta muut maat voivat halventaa hintojaan. Ja nyt tarkkana, hyvät kuulijat: EU:lta on tulossa elpymispaketti kakkonen, joka on puettu ”sosiaalisen ilmasto-rahaston” nimen alle. Rahasto kuuluu pakettiin nimeltä Fit for 55, joka kokonaisuudessaan maksaisi investointeina EU:n alueella yli biljoona euroa — eli yli tuhat miljardia joka ikinen vuosi, arvioivat asiantuntijat. Tällaistako haluatte?

Kansamme on sellaisessa suossa, että tavallisen kansalaisen kukkaro on tyhjä. Hyvä hallitus, aiotteko torjua kaikki suomalaista kurittavat EU:n ilmastotoimet ja keventää energiaveroja?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Olkaa hyvä, ministeri Lintilä.

16.05 **Elinkeinoministeri Mika Lintilä** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Energian hinta on tällä hetkellä noussut Euroopassa erittäin voimakkaasti. Tätä samaa keskustelua käytiin viime viikolla. Suurimmat syyt tällä hetkellä energian hinnan nousuun ovat Euroopan erittäin huono kaasutilanne ja sitten osaltaan myös erittäin vähäsateinen kesä Ruotsissa ja Norjassa, mikä on nostanut osaltaan hintaa. Suomessa tällä hetkellä energia on Euroopan kolmanneksi halvinta — halvempaa se on Pohjois-Norjassa ja Pohjois-Ruotsissa. Ongelma on nimenomaan Euroopan alue, jossa ollaan erittäin voimakkaasti kaasuun sidonaisia.

EU toi eilen esille kansallisia elementtejä, joilla voidaan puuttua hinnoitteluun, ja tässä usein taustalla on se, että monissakaan EU-maissa ei ole esimerkiksi sellaista sosiaaliturvajärjestelmää kuin Suomessa on, jolla voidaan puuttua esimerkiksi energiamaksuihin — ei suoraan, vaan henkilökohtaisesti. Eli sen puoleen [Puhemies koputtaa] meillä ei ole tällä hetkellä mitään suunnitelmaa siitä, [Puhemies koputtaa] että energian osalta tehtäisiin vähentäviä toimia.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Tässä oli tämä eurokytkös, joten otetaan ministeri Tuppurainen, mutta sen jälkeen yritetään pitäytyä siinä, että yksi kysymys ja yksi vastaus.

16.06 **Eurooppa- ja omistajaohjausministeri Tytti Tuppurainen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies, kiitos! Oikaisisin mielelläni aluksi mittaluokan: kun te esititte kysymyksessänne, että tämä ajatus uudesta ilmastotoimien sosiaalivälineestä olisi samaa mittaluokkaa kuin tämä elpymisväline, niin elpymisväline kokonaisuudessaan oli 750 miljardia euroa ja nyt tämä uusi komission esitys on 72 miljardia euroa eli huomattavasti pienempi. Siitä huolimatta sitä on tarkasteltava kriittisesti. Suomen hallitus ei ole sellaista esitystä itse tarkoituksenmukaisena pitänyt. Komissio toi sen osana tätä laajempaa ilmastotoimien kokonaisuutta. Sen ajatuksena on, että mikäli päästökauppaa laajennettaisiin myös liikenteeseen ja rakennusten erillislämmitykseen, niin niistä tavallisille kansalaisille koitu-

Punkt i protokollet PR 117/2021 rd

via kuluja korvattaisiin tästä uudesta ilmastotoimien erillisrahastosta päästökaupasta saatavilla tuloilla. Tämä olisi kuitenkin kokonaan uusi rahasto. Se tulisi meidän juuri, vastikään sopimamme monivuotisen rahoituskehiksen ulkopuolelle ja sen päälle, ja tästä syystä [Puhemies koputtaa] jäsenmaat varmasti neuvottelevat tästä asiasta hyvin huolellisesti.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Purra.

16.08 Riikka Purra ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kysyin viikkositten täällä kyselytunnilla tästä suunnitellusta, sangen massiivisesta EU:n uudesta paketista ilmastotoimiin liittyen. Kysyin pääministeri Marinilta, pitäisikö Suomen jälleen suostua siihen, tällä kertaa ilmastotoimien varjolla, että suomalaiset pääsevät maksamaan muiden maiden laskuja ja velkaa. En saanut siihen suoraa vastausta. Eilen puheenjohtajat kokoonoutuivat paneelissa, jossa tämä asia nousi jälleen esille, ja olin ymmärtävinäni, että valtiovarainministeri Saarikko ei ainakaan täysin varauksettomasti suhtaudu tällaiseen. Niinpä haluaisinkin nyt kysyä uudelleen, arvoisa pääministeri Marin: kannatatteko ilmastotoimena uutta EU:n tulonsiirtopakettia, jossa suomalaiset joutuisivat maksumiehiksi? Ja selkeä vastaus, jos saan pyytää: kyllä vai ei? [Ben Zyskowicz: Sanokaa nyt suoraan! — Eduskunnasta: Nyt suora vastaus!]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Pääministeri Marin.

16.09 Pääministeri Sanna Marin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä komission esittämä Fit for 55 -pakettihan liittyy siihen, että me olemme yhdessä sopineet vuoden 2030 päästövähennystavoitteen korottamisesta 55 prosenttiin. Sen vuoksi komissio on antanut tällaisen mittavan lainsäädäntöehdotusten paketin neljästätoista kokonaisuudesta, jota me olemme käsitelleet muun muassa EU-ministerivaliokunnassa tänä syksynä, ja näitä ennakkovaikuttamislinjauksia ja kantoja tähän kokonaisuuteen olemme ottaneet.

Me suhtaudumme kriittisesti osaan tästä kokonaisuudesta. Muun muassa tämä sosiaalirahasto, jota on esitetty, on sellainen, että me suhtaudumme siihen hyvin kriittisesti emmekä näe sille tarvetta. Mutta iso osahan tämän Fit for 55 -paketin kokonaisuudesta on siis sellaista, mitä jäsenmaat tulevat itse tekemään, eli myös Suomi tulee omalta osaltansa huolehtimaan, että me tulemme yhdessä unionina pääsemään tuohon 55 prosenttiin 2030 ja että unioni on hiilineutraali vuonna 2050. Tuo kokonaisuus sisältää lukuisia erilaisia esityksiä. Kaikkiin näihin me linjan ja kannan muodostamme, ja tietenkin suuri valiokunta myös eduskunnassa omalta osaltansa sitten Suomen kannat katsoo [Puhemies koputtaa] ja hallitukselle ohjeistuksen antaa. [Ben Zyskowicz: Nyt ette kyllä sanonut suoraan!]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Meri.

16.10 Leena Meri ps (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Ministeri Harakka ei kyllä vastannut siihen, aikooko hallitus laskea polttoaineveroa. Sehän on täysin mahdollista. Se olisi ollut kiva tietää, mutta on tyypillistä, että suoraan ei vastata.

Puolueemme puheenjohtaja kysyi teiltä, pääministeri Marin, aiotteko suhtautua tähän uuteen elpymispakettiin sanomalla ”ei”. Siitähän tässä on kysymys. Siitä, minkäkokoinen se on, te täällä ministeriäitiossa tuotte esille, että ei tämä ole samankokoinen. No, saman-

Punkt i protokollet PR 117/2021 rd

kokoinen tai erikokoinen, mutta taas suomalainen maksaa. Elikkä pääministeri Marin, voitko nyt vastata tähän edustaja Purran kysymykseen: suhtaudutko tähän siten, että sanotte ”ei käy”? [Sanna Antikainen: Nyt suora vastaus, arvoisa pääministeri!]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja pääministeri Marin.

16.11 Pääministeri Sanna Marin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomi on näissä neuvotteluissa tietenkin aina muodostanut oman kantansa, ja me pyrimme myös toimimaan rakentavasti niissä neuvotteluissa, joita käydään. Tämän koko paketin, tämän Fit for 55 -paketin, osalta me tulemme jokaisen näistä esityksistä käymään läpi ja muodostamaan siihen kantamme. Kuten totesin, me suhtaudumme kriittisesti tähän sosiaalirahastoon, mutta kyse ei ole uudesta elpymispaketista tai -välineestä, kuten perussuomalaiset ovat täällä kertoneet. Ei minun käsitykseni ole, että me muodostaisimme tämänkaltaisen välineen kuin elpymisväline oli. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] Se on aivan erilainen, se on aivan erilainen kokonaisuus, eikä sitä muuta se, että perussuomalaiset nau ravat eduskunnassa. Me käsittelemme tämän asiallisesti, kuten me käsittelemme kaikki muutkin esitykset, mutta kuten totesin, me suhtaudumme tähän esitykseen kriittisesti.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Ranne.

16.12 Lulu Ranne ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomi haluaa olla varo jaan suurempi maksaja EU:ssa jokaisessa kuviossa. EU:n ilmastopaketti tulee syömään ar mottomasti kilpailukykyämme. Esimerkiksi Suomen viennille elintärkeä meriliikenne: Siellä kustannukset tulevat nousemaan satoja miljoonia. Lisälasku voi olla jopa miljardin verran.

Te nielette kaiken, mitä EU teille syöttää, mutta sekään ei riitä. Te kiristätte Suomen ti lannetta kireämmillä ilmastotavoitteilla kuin kenelläkään muulla. Miksi Suomen pitää olla 15 vuotta nopeampi kuin muiden näissä ilmastotavoitteissa? Se aiheuttaa semmoisia lisä kustannuksia, että meillä ei ole siihen varaa.

Arvoisa hallitus, koska te lakkaatte olemasta EU:n heittopussi ja alatte puolustaa suoma laisten etua kaikilla käytettävissä olevilla keinoilla aina sitä yksimielisyysvaatimusta hyö dyntäen?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Taas useampikin ministeri nostaa kättään, mutta pääministeri Marin.

16.13 Pääministeri Sanna Marin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomi on siis vahvasti ajanut sitä, vahvasti ajanut meidän puheenjohtajakaudelta lähtien, että tätä EU:n ilmastotavoitetta kiristetään vuoteen 2030 vähintään 55 prosenttiin. Tämä on siis ol lut Suomen vaatimus, [Jani Mäkelä: Sehän on täysin väärin!] meidän vaatimuksemme, ja me olemme ajaneet tätä linjaa ja olemme saaneet tämän yhteisen kannan EU:lle. [Välihuu toja vasemmalta] Ja toisin kuin täällä kysyjä esittää tai pohtii, niin tämä ei ole Suomelle haitaksi, vaan päinvastoin eduksi. [Oikealta: Ohhoh!] Tämä on eduksi, ja miksi? Sen vuok si, että suomalaiset yritykset tekevät maailmanluokan teknologiaa ilmastomuutoksen tor jumiseksi ja siihen vastaamiseksi. Kun me kiristämme EU:ssa päästötavoitteita, tätä tekno logiaa tullaan tarvitsemaan Euroopassa. Kun me ajamme YK:ssa vahvempia ilmastotoi-

Punkt i protokollet PR 117/2021 rd

mia, tätä teknologiaa tullaan tarvitsemaan globaalisti. Eli itse asiassa suomalaiset yritykset ja sitä kautta suomalaiset työpaikat hyötyvät siitä, että me ajamme vahvaa ilmastopolitiikkaa niin EU:ssa kuin globaalisti.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Grahn-Laasonen.

16.14 Sanni Grahn-Laasonen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Energian saatavuudella ja hinnalla on äärimmäisen iso merkitys ihmisten arjelle mutta myöskin suomalaiselle teollisuudelle. Euroopan unionissa tehdään tällä hetkellä merkittäviä päätöksiä, joilla on kauaskantoiset vaikutukset. Yksi näkökulma tähän, joka liittyy Suomen EU-vaikuttamiseen, on ydinvoiman rooli näissä ratkaisuissa. Ydinvoima on puhdas, ilmastokestävä ja lisäksi kustannustehokas tapa tuottaa energiaa. Eurooppa tarvitsee sitä, ja Suomi tarvitsee sitä tulevaisuudessakin teollisuuden kasvaviin energiatarpeisiin, ilmastokriisin ratkaisuun ja irrottamaan riippuvuutta tuontienergiasta sekä tietenkin varmistamaan energian kohtuullista hintaa.

Ministeri Lintilä on ollut vetoamassa muiden EU-maiden kanssa siihen, että ydinvoiman merkitys ymmärrettäisiin, kun EU-komissio valmistelee kestävän rahoituksen taksonomiaa. Vihreät ovat kaksi kertaa lähteneet hallituksesta ydinvoiman takia — muistamme tämän historian — enkä ole myöskään kuullut pääministeri Sanna Marinin ottavan kantaa ydinvoiman puolesta, ja se saa kysymään hallituksen linjan ja EU-vaikuttamisen johdonmukaisuuden perään. [Puhemies koputtaa] Pääministeri Marin, mitä te olette tehnyt vaikuttaaksenne Euroopan unionissa sen puolesta, [Puhemies: Ja minuutti on ylitetty!] että ydinvoiman merkitys ymmärretään?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Pääministeri Marin.

16.15 Pääministeri Sanna Marin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Itse asiassa, aivan kuten ministeri Lintilä on vaikuttanut, myös minä olen vaikuttanut, eli olemme Ranskan aloitteesta olleet mukana tällaisessa yhteisessä kirjelmässä, jossa me olemme pyytäneet komissiota vauhdittamaan ydinvoimaan liittyen esitystensä taksonomia-asetuksesta eli tämän kestävän rahoituksen asetuksesta. Eli kyllä me olemme vaikuttaneet ja kyllä me vaikutamme ja teemme yhteistyötä. Me tarvitsemme tuon esityksen, eli näidenkin asioiden pitää edetä Euroopan tasolla, ja nyt me odotamme, että komissio tässä etenee.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Sankelo.

16.16 Janne Sankelo kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tähän energiakeskusteluun liittyen EU:ssa on tosiaan valmistelussa niin sanottu kestävän rahoituksen säätely, joka edellyttää energian ja elinkeinon luokittelua rahoituksen saamiseksi. Ilmastokriteereitä koskeva EU:n delegoitu säädös on viemässä pohjaa pois suomalaiselta kestävältä metsätaloudelta ja biomassan käytöltä energiaksi. Tällä on vaikutuksia teollisuuteen, metsänomistajiin ja kasvavan huolen perusteella myös kansantalouteemme, koska Suomi ei jostain kummallisesta syystä näytä täyttävän nyt esitettyjä kriteerejä. Muuallahan nämä Suomen asiat yleensä tiedetään paremmin.

Punkt i protokollet PR 117/2021 rd

Ennen kuin Suomi laitetaan kokonaan kiinni, kysyisin: onko hallituksella selkeä yhteinen kanta meille elintärkeän kestävä metsätalouden puolustamisessa? Ratkaisuja tehdään nyt tänä syksynä. Mitä tekee Suomen hallitus?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ministeri Leppä.

16.17 Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kysymys on äärimmäisen tärkeä Suomelle. Hallituksella on selkeä kanta:

Ensinnäkin metsäpäättöksenteko kuuluu jäsenvaltioille — se kuuluu jäsenvaltioille nyt ja tulevaisuudessa.

Toinen asia: Koko metsäklusterin kokonaiskestävyys on otettava huomioon, sekä taloudellinen, sosiaalinen että ympäristöllinen kestävyys. Tämä on hallituksen linja, tästä me lähdemme. Ja mitä bioenergian osalta tulee, Suomessahan bioenergian käyttö on kestävä. Se tehdään tähteistä, sekä metsätalouden, metsäalan tähteistä että myös metsäteollisuuden tähdemateriaaleista, ja ainespuu käytetään sitten arvokkaampiin pitkäaikaisempiin tuotteisiin. Se on meidän linjamme. Tällä myös korvataan uusiutumattomien luonnonvarojen käyttöä, mikä ilmastonmuutoksen kannalta on se kaikkein keskeisin asia. Uusiutumattomien luonnonvarojen käytöstä pitää päästä eroon. Fossiilitaloudesta biotalouteen, tämä on hallituksen linja.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Laukkanen.

16.18 Antero Laukkanen kd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hyvä hallitus, tämä energiakysymys ei ole mikään vähäpätöinen kysymys, se, mitä ihminen joutuu joka päivä maksamaan ihan normaaleista elinolosuhteista. Harakka, Lintilä, pääministeri, Suomen kansa ansaitsee kuulla nyt ihan oikean vastauksen, mitä hallitus aikoo tehdä, jotta tämä energian hinta laskisi. Tämä ei ole opposition ilkeämielisyyttä. Tämä on Suomen kansan pohdintaa, millä ja mihin hintaan he lämmittävät talonsa ensi talvena. Tämä on vakava kysymys, ja nyt tarvittaisiin sitä ripeää toimintaa, jotta myös teollisuus saa vastauksen, miten heidän kilpailukykinsä tulevien kuukausien aikana säilyy. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ministeri Lintilä.

16.19 Elinkeinoministeri Mika Lintilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Edustaja Laukkanen kysyi nopeita toimenpiteitä. Nopeita toimenpiteitä:

Siirtohintojen laskeminen. Energiavirasto on ilmoittanut, että he ottavat sen paketin, jonka tämä sali on hyväksynyt, käyttöön vuodenvaihteessa, jolloinka ensi vuonna siirtohinnot laskevat kaikkienensa noin 380 miljoonaa. Sitä, miten se määrittyy eri siirtoihin tai yhtiöihin, on vaikea sanoa, mutta kokonaistaso tulee olemaan tämä.

Toinen, kun kysyitte teollisuuden puolelta: olemme laskeneet teollisuuden sähköveron EU:n minimiin. Sen alemmaksi me ei voida mennä.

Ja nyt pitää muistaa sellainen, kun tässä koko ajan tulee se, että tämä vihreä siirtymä nostaa hintaa, [Perussuomalaisten ryhmästä: Nostaako se hintoja?] että se ei nosta hintaa, vaan fossiiliset nostavat tällä hetkellä hintaa. Tämä on se ongelma, ja tämä pitää mieltää.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Kulmuni.

Punkt i protokollet PR 117/2021 rd

16.20 **Katri Kulmuni kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Euroopan energiakenttä on tietenkin hyvin moninainen. Valitettavasti kaikissa maissa ei ehkä ihan yhtä vastuullisesti ole hoidettu energiaan liittyviä omavaraisuuskysymyksiä tai kantaverkon kuntoon liittyviä kysymyksiä, ja nyt monissa maissa kieltämättä, kun maailmantalous on lähtenyt nousuun, ollaan hätää kärsimässä sen suhteen, kuinka tuettaisiin sitten myös sosiaalipolitiikan keinoin energiahinnan laskua. Mutta ehkä ensi keväänä sitten energian hinta on jo laskenut ihan toisiin lukemiin, koska sitä ohjaavat tietenkin markkinat suuressa määrin. On tietenkin totta, että myös osalla poliitikkojen tekemistä päätöksistä voi olla ja onkin vaikutusta siihen, miten energian hinta muuttuu, mutta ennen kaikkea markkinoilla on merkitystä.

Osa jäsenmaista on siis esittänyt, että pitäisi kansallisesti subventoida näitä energian nousseita hintoja. Nyt kun ministerit käyvät eurooppalaisissa pöydissä, niin mitenkä Suomi tähän suhtautuu? Esimerkiksi energiamarkkinadirektiivi on vasta pari vuotta sitten uusittu, ja me olemme aina luottaneet siihen, [Puhemies koputtaa] että markkinat kyllä hoitavat tämän asian.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja ministeri Lintilä.

16.21 **Elinkeinoministeri Mika Lintilä** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Niin kuin aiemmassa vastauksessani sanoin, tämä eilinen komission puolelta tullut oli lähinnä tällainen oikeuden kansallisille valtioille antava. Kyllä tämä on hyvin vaikea ja kriittinen kysymys. Meillä on kutsuttu nyt viikon päästä ylimääräinen, voisiko sanoa, kriisikokous, energianeuvoston kokous, kasaan Luxemburgiin, jossa tullaan käymään tätä tilannetta läpi. Kyllä tämä on tällä hetkellä ilman muuta sellainen kysymys, joka on myös suuren talouden kuvan kannalta merkittävä. Suomessa me ollaan vielä joissain siedettävyyden rajoissa. Pitää muistaa, että me on eletty erityisen edullisen energian aikaa viime aikoina, ja nyt on vähän niin kuin noustu normaaliin tasoon. Tämä tulee ehkä nousemaan vielä talven aikana, riippuu varmaan talvesta, ja toivon mukaan sen jälkeen tullaan alas. Mutta se huoli, joka tulee nyt nimenomaan Euroopasta, on se, kuinka heikko heidän varautumisensa tähän energiatilanteeseen on.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Elomaa.

16.22 **Ritva Elomaa ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Energian hinnat ovat karkaamassa pilviin. Samalla ilmasto- ja päästötavoitteita kiristetään edelleen. Ei riitä enää, että päästötavoitteissa Suomessa tavoiteltaisiin ykkössijaa vaan ykkössijaa potenssiin 100. Mitä vastaatte, hallitus, kansalaisille, jotka kysyvät, kuinka selvittää ensi talvena lämmityskuluista, sähkölaskuista? Ei pysty maksamaan, moni sanoo.

EU:n komissio on ehdottamassa myös sosiaalista ilmastorahastoa, eli suomalainen pienituloisen on erittäin todennäköisesti maksupuolella tässäkin, vai mitä, hallitus? [Atte Harjanne: Paljonko on 1 potenssiin 100? — Eduskunnasta: Se on 1! — Perussuomalaisten ryhmästä: Tosi fiksu kommentti!]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja ministeri Lintilä.

Punkt i protokollet PR 117/2021 rd

16.23 Elinkeinoministeri Mika Lintilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Tunnistan erittäin hyvin tämän edustaja Elomaan tekemän kysymyksen, ja näitä viestejä tulee hyvin paljon minullekin. Mutta meillä on Suomessa tietyllä tavalla vähän erilainen tilanne, mitä on monissa muissa maissa. Meillä on sosiaaliturvajärjestelmä, joka pitää kaikkein huonoimmassa asemassa olevista huolen, [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] ja sitä, että me alettaisiin meidän isoa järjestelmää kääntää, en pidä realistisena. Ihan sama koskee alkuperäistä kysymystä, jossa oli polttoaineitten hinnoista. On aina välillä tullut se, että valtio tiputtaa sitten polttoaineverotusta, että saadaan hintaa alas. [Leena Meri: Joo, hyvä idea!] Olen ollut 22 vuotta tässä salissa, ja joka kaudella tulee vastaava esitys — joka kaudella — enkä ole vielä nähnyt yhtään sellaista hallitusta, joka olisi tiputtanut ja pystynyt sen jälkeen nostamaan sen takaisin, koska teidän seuraava kysymyksenne tulee olemaan se, miten valtiontalous tasapainotetaan. [Leena Meri: Meillä on keinot siihenkin! — Naurua vasemmalta]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Lindtman.

16.24 Antti Lindtman sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensinnäkin täytyy sanoa, että on todella tärkeää, että meidän järjestelmät ovat sellaisia, että jokaisella on varaa ihmisten perustarpeisiin, sähköön ja lämpöön, hyvään elämään. Nyt kun tässä on tuotu vastakkain ilmastomuutoksen torjuminen ja nyt nähtävä energian hintojen nousu, täytyy nähdä, mistä tämä johtuu. Maailmanmarkkinoilla hiilen, öljyn ja muiden fossiilisten hinta on räjähtänyt kasvuun, ja nyt täällä on puolueita, jotka ovat sanoneet, että ei nyt pidä kii-rehtiä näissä ilmastotoimissa. Nyt me näemme, että juuri siellä, missä on vähän jarruteltu tätä siirtymää pois hiilestä, esimerkiksi lämmityksen korotukset tulevat olemaan kaikkein korkeimpia. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] Arvoisa puhemies, arvoisa hallitus, eikö tämä esimerkki osoita juuri sitä, että jatkossa me emme voi jäädä enää hiileen kiinni vaan siitä pitää päästä irti? Ja kysymys: onko hallituksen budjetissa sisällä korotuksia lämmitys- tai polttoaineveroihin?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ministeri Saarikko.

16.26 Valtiovarainministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Lindtman minusta aloitti aivan oleellisesta: se, että ihmisellä on lämmin koti ja sähköä pirtissä, on välttämättömyys ja oikein, ja se pitää turvata kaikille. Tämän hallituksen budjetissa ei ole ensi vuodelle korotuksia esittämiinne veroihin, lämmitykseen, polttoaineisiin ja niin edelleen. Me olemme sopineet, että sellaisia korotuksia ei tehdä.

Kaikkineen on hyvä huomioda suomalaisessa energiapolitiikassa, aivan kuten kysyjä toteaa, että meidän energiaverotusjärjestelmä on hyvin moderni. Se ottaa jo verotuksessa huomioon ikään kuin suosiollisempina sellaiset ratkaisut, jotka ovat ilmastollisesti ja ympäristöllisesti kestäviä. Se siis suosii jo nyt sellaisia.

Kaikkineen sellainen väite... Energiakriisin riski, mikä eurooppalaisittain on olemassa — ennen kaikkea Keski-Euroopan maissa se on erittäin kuuma kysymys juuri nyt — ei johdu siitä, että poliittiset päättäjät ovat tehneet satsauksia ilmastomuutoksen torjuntaan. Päinvastoin se on viesti siitä, että energian omavaraisuus [Puhemies koputtaa] ja satsaaminen uusiutuvaan on se, mitä kaikkien maiden kannattaisi nyt tehdä. [Vasemmalta: Juuri näin!]

Punkt i protokollet PR 117/2021 rd

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Nyt tästä aiheesta vielä teeman esille nostanut edustaja Vallin.

16.27 Veikko Vallin ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kun ette, hallitus, näköjään pysty vastaamaan yksinkertaisiin kysymyksiin, niin kokeillaan vähän vaikeampaa. Eduskuntaan tulee jatkuvalla syötöllä yhä uusia ilmastoaiheisia aloitteita ja määräyksiä EU:sta. Tällä viikolla valiokunnissa käsitellään muun muassa eurooppalaisia vihreitä joukkolainoja, EU:n kestäväen rahoituksen strategiaa, päästökauppalaain muuttamista, ilmasto-vuosikertomusta ja uusittua energiatehokkuusdirektiiviä ja niin edelleen. Pelkästään tästä energiatehokkuusdirektiivistä seuraa lähinnä kunnille 1 200 miljoonan euron vuotuinen lisälasku. Mistä tämä ja muut kansalaisia kurittavat ilmastomiljardit revitään?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ministeri Mikkonen.

16.28 Ympäristö- ja ilmastoministeri Krista Mikkonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nämä ovat esimerkkejä juuri niistä EU:n ilmastopaketin asioista, jotka ovat nyt tulleet isosti, ja eduskunta niitä käsittelee juuri sen takia, että pystymme vastaamaan ilmastokriisiin, saamme fossiilisen käytön vähemmäksi ja sitä kautta me voimme varmistaa sitä, että planeetta säilyy elinkelpoisena myös tuleville lapsillemme. [Jani Mäkelä: Sitä ei kysytty!]

Meillä on ollut aina johdonmukaisesti mukana reilu siirtymä. Sen takia hallitus on esimerkiksi antanut avustuksia öljylämmityksestä luopumiseen niin kunnille kuin myös yksityisiin kotitalouksiin, juuri sen takia, että autamme ihmisiä pois fossiilienergiasta ja helpotamme siirtymää uusiutuviin. Myös Euroopan tasolla me olemme nähneet — juuri niin kuin edustaja Lindtman sanoi —, että niissä maissa, jotka eivät ole satsanneet ilmastotoimiin, on nyt haastetta siinä, että energian hinnat nousevat. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] Sen takia se, että elvytyspaketista niin meillä Suomessa kuin Euroopassa pystymme satsaamaan uusiutuvaan energiaan, vähentää energialaskua, [Puhemies koputtaa] koska tällä hetkellä uusiutuva energia on kaikkein edullisinta.

Frågan slutbehandlad.